

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת כתובות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ד נערה שנתפתה

גמ' מא : - מד.

מת האב או בגרה לפני העמדה בדין - קנס לעצמה
לר"ש - אפי' אחר העמדה בדין לפני גבייה - של עצמה [לתוס' לאביי - וכחש וכו' - ולא קנס, לרבה
- ונתן - זכות האב משעת נתינה]
רבה - אבל בשאר קנסות אחר העמדה בדין ממון הוא להוריש ולהתחייב בהודאה,
ורק פטור מקרבן שבו' [וכחש - ולא שיעקרן קנס]
תביעת אונס ומפתה - ר"ש - פטור מקרבן שבו' [תובע קנס דקיין] אפי' אחר העמדה בדין
[לרבה - ונתן, ואפי' בגרה ומתה ואב תובע [וכחש - דוקא עיקרן ממונא], לאביי - וכחש]
רבנן - חייב קרבן [תובע בושט ופגם דא"א להפטר]
מעשי ידיה שעשתה בחיי אביה - לאחין,
בניזונת מאחין -

רב ששת ונהרדעי - לאחין [כאלמנה, לתנא רב חנינא - זכות מע"י מוריש לבנו]
רב יוסף ורב (להל') - לעצמה [אותם] לבניכם ולא בנותיכם, אב ניחא בהרווחה דבת]
לר"י נערה שנשאת פעם ראשונה כתובתה לאב [נכתב ברשותו - לפני הנישואין]

גביית כתובה ממשעבדי
ר"א בר"ש, רב הונא - מנה מאתים משעת אירוסין ותוספת מן הנישואין
חכמים (להל'), רב אסי - הכל מן הנישואין (לרש"י - מחלה לשעבודא קמא)
ב' כתובות - 200, 300 - גובה או זה או זה [משני לבד - בלא כ' בלשון תוספת - מחלה שעבודא קמא,
מראשון - דלא בטיל דהוסיף השני על הראשון]
ב' שטרות שוין של מכר או מתנה ביטל השני את הראשון - רב אחא - מחל לשעבודו
רפרם - הודה שמזויף (לרש"י העדים פסולין), והוי של מוכר מזמן הראשון

גמ' מד. - מו :

גירות פחותה מבת ג' - נערה המאורסה בחנק [נבלה בישראל] ובהורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה
בסקילה [ומתה]
אין דיני מוציא שם רע [בישראל, בתולת ישראל ולא גרים]
מוציא ש"ר על יתומה - ר' יוסי בר חנינא - בזינתה כשהיא יתומה פטור [ינתן לאבי הנערה]
רבא - חייב [מדאצטריך למעוטי גרים]
על קטנה - פטור [ר"ל - לאבי הנערה, רב אחא - וסקלוה - בת עונשין]
עדים משניסס שזינתה ארוסה - סוקלין על פתח בית אביה,
ואם אין - אפתח עיר וברובה גוים אפתח ב"ד [כע"ז]
עדים ועדיין ארוסה - סוקלין אפתח העיר
בגרה לפני העמדה בדין -
תני שילא - חנק [אשתני גופא] - רבא - חוץ ממש"ר (ורב הונא בדר"י חולק)
ר' יוחנן - בסקילה [מעשיה גרמו - בנערות - ולא אשתני קטלה]
ומ"מ אין מלקות וקנס למש"ר [עקימת שפתיו משבגרה]
קנס במש"ר : לרבנן אפי' לא בעל (רש"י - "באו לי עדים שזינתה")
לר"א בן יעקב, ר"י - דוקא בבעל [ובא עליה]
ולר"י לוקה אפי' לא בעל [לרש"י - לרבי יהודה לוקין על לא תלך רכיל שאין בו מעשה, חוץ מר"נ - מכת
מרדות]
לר"י קנס ומלקות דוקא בשכר עדים [שימה שימה מרבית]
וספק בשכר בקרקע, פחות מש"פ
ר' יוחנן - רק בזינתה כדרכה והוא בעל כדרכה [רש"י - לא מצאתי (במקום) בתולים]
אין מש"ר למחזיר גרושתו על נישואין ראשונים [לאיש הזה - ולא ליבם]

גמ' מו : - מט.

האב זכאי בקידושי בתו נערה [אין כסף - לאדון זה ויש לאחר, ואיתקוש הוויות להדדי]

במצאיתא [איבה (לרש"י - שיזין לה)]

במעשה ידיה [קטנה - דמוכרה, נערה - בתו לאמה (היקש)]

הפרה [בנעוריה בית אביה], גיטה [ויצאה והיתה]

לר' יוסי בר"י אוכל פירות שירשה [מימנע ולא פריק]

[לת"ק ומשנתינו עושיין סגולה [פריק ממ"נ]]

כתב לה נדוניה (לרש"י - מן האירוסין) ומתה -

רבנן - לא זכה הבעל [כראב"ע דאין תוספת מן האירוסין]

ר' נתן - זכה הבעל [כרבנן דראב"ע, אפי' לראב"ע - מדידה לדידה משום איחתני (לרש"י -

דנתאנסה)]

בעל חייב במזונות תחת מע"י (רבא - וחולק על מ"ד מזונותיה דא' [ת"ק - שארה, ר' אלעזר - עונתה,

ר"א בן יעקב - ק"ו מכסות]); לרב הונא מע"י תחת מזונות

קבורתה תחת נדוניה (משנשאת)

פירקונה תחת פירות נכסי מלוג

אורחיה דבעל (לרש"י - בבנות משפחתו) בחלילים ומקוננת ולא דאשה -

ת"ק - במיתתה א"צ [עולה עמו רק מחיים], ר"י (להל') - חייב [אף לאחר מיתה]

רש"י - לכו"ע אינה יורדת עמו אפי' לאחר מיתתה

נשטתה - מפרנסין אף בניו ובנותיו, ותכשיטין, ומח' בצדקה מנכסיו,

אבל לא בהלך למדה"י [יוצא לדעת ולא ציווה, קז. - רק ע"א שמת] (ואז מח' בתכשיטין)

מסרה לשלוחי הבעל ועדיין לא נכנסה לחופה:

רב - מהני לכל חוץ מתרומה [רש"י - משום סמפון],

רב אסי, ר' יוחנן, ר' חנינא - אף לתרו' [לרש"י - אין שמא תשקה] (איתותב)

שמואל - לירושת נדוניה [רש"י - אב מוחל מחמת קירוב נישואין]

ולא לתרו' (לרש"י - ולא להפרה ומציאה)

ר"ל - להקרא אלמנה מן הנישואין שכת' מנה

בחנק [לזנות בית אביה] (כמו חופה ולא נבעלה [בתולה מאורשה דוקא])

גמ' מט. - נא.

מזונות בניו ובנותיו בחייו - לר"מ ור"י מצוה ולא חובה,

לר' יוחנן ב"ב - גם אין מצוה [ראב"ע - בנן נוקבן כבנין דיכרין - חובה רק אחר מיתה]

עד בן שש לכו"ע חייב, מבן שש עד שערות⁽¹⁾ תקנת אושא ולהל' אמרינן ולא כייפינן אא"כ עשיר

הוא [צדקה]

הניח אלמנה ובת שניסת ומתה - אלמנתו ניזונת מנכסיו [רש"י - בעל כלוקח מדרבנן, ומשום פסידא דאלמנה

שויוהו כיוורש]

הכותב נכסיו לבניו - ⁽²⁾ תקנת אושא - הוא ואשתו נזונים מהם [רש"י - בבנו מתנה לאו כמכר - דנתן אפי' בלי

עביד ליה ניחא לנפשיה] ולהל' לא כייפינן

תקנת אושא: ⁽³⁾ אל יבזבו יותר מחומש [עשר אעשרנן] סז: - חוץ משעת מיתה,

⁽⁴⁾ רק מבן י"ב יורד לחייו ללמוד,

⁽⁵⁾ מכרה נכסי מלוג ומתה - בעל מוציא מלקוחות [רש"י - שויוהו כלוקח ראשון]

{ בן ו' ספי לי' כתורא; צדקה בכל עת, וצדקתו עומדת לעד, בנין לבניך שלום על ישראל }

מזונות בנן נוקבן -

ר"ש ב"א, אמוראים, להל' - רק ממקרקעי בנ"ח [כבנין דכרין], רבא - אא"כ משמשת אחיה

רבי, רב, התקינו בעלייה, דייני נהרדעא, בזה"ז תקנת גאונים - אף ממטלטלי

גמ' נא. - נד:

תנאי ב"ד:

(1) מאתים לבתולה ומנה לאלמנה - לר"י אא"כ מחלה

- (2) אחריות נכסים - לר"מ (דאחריות לאו טעות סופר) רק בני חורין
- (3) פרקונה - אפי' כהנת, אפי' רוצה לגרשה [לרש"י - חייב משנשבית]
לאב"י - אפי' אלמנה לכה"ג (רק אין לה מזונות ורפואה)
ורבא חולק [נאסר לא מחמת שבייתה]
לר"א אפי' הדירה (וסופו לגרשה) ונשבית [בתר מעיקרא בשעת התנאי]
ור' יהושע חולק [בתר בסוף - אין "ואותבינך לאינתו"] -
לאב"י חוץ מכהנת [ואהדרינך למדנתיך] ורבא חולק [לא מחמת שבייתה]
ולא ממזרת ונתינה לישראל [אין "ואותבינך לאינתו"]
ולא לאחר מיתתו [אין ואותבינך] (ויש ברייתא דחולק כשנודע לו בחייו)
ת"ק - פעם ראשונה עד עשרה בדמיה (פעם שניה - לרש"י - אינו פודה כלל)
רשב"ג - לא יותר מדמיה [תיקון עולם] או מכתובתה [רש"י - שלא יהא טפל חמור מעיקר]
(4) בנין דכרין (מתה ומת הבעל - יורשים כתובה ונדוניה דאמן) [בנותיכם תנו לאנשים - שיכתוב נדוניה
יפה - ויקפצו]
רק מקרקעי [שויוהו ככתובתה] בני חרי ["ירתון"] (לבני מתא מחסיא חולקין ["יסבון"])
רק כשיש מותר דינר יתר על ב' הכתובות [תקנה רק כשלא עוקר נחלה דאו']
אפי' מוכרת כתובתה לאחרים או לבעלה [זוזי אנסוה]
ולא: בנות [כנחלה], במוחלת [מחלה], ב"תצא מזה ומזה" [קנסוה]
(5) מזונות בנן נוקבן - עד שתבגר, תנסיב, לת"ק ורב - עד שתיארס [ארוס יזון שלא תיתזיל] ור' אלעזר
ולוי חולקין
לת"ק אפי' ממאנת, ור"י חולק
וספק: בבת יבמה, שניה, ארוסה, אנוסה
(6) מזונות וביתו באלמנותא מבני חרי (לרבי בזה"ז אף ממטלטלי)
להל': אפי' באין לבעלה בית, זינתה, כחלה ופירכסה
ולא בתבעוה לינשא אא"כ הפצירה מחמת כבוד בעלה
ולא בתובעת כתובתה בב"ד או מכרה, משכנה, עשאה אפותיקי אפי' שלא בב"ד
ולא במחלה כתו' לבעלה, ולא בייחד לה בעלה קרקע במזונותיה (וקבלה עליה)
(למזונותיה = להעדפה)
לאנשי יהודה ורב - "עד שירצו היורשין ליתן לך כתובתך"
ואנשי גליל וירושלים ושמואל (להל') חולקין
אבוה דשמואל - אנוסה אסורה לבעלה [חיישינן דסופה ברצון] ובשבויה הקילו
רבא, ברייתא - סופה ברצון מותרת [יצר אלבשה]
שבויי לסטים מותרת, חוץ מבן נצר (ראש) [רש"י - סברה שישאנה]
רפואה בכלל מזונות - ויכול לגרשה ולהפטר; לרשב"ג - רפואה שיש לה קצבה - מכתובתה
נדוניה עד עישור נכסים
רב, להל' - שמין בגדי אלמנה שעליה כגביית כתובתה [אקני לה אדעתא למיקם קמיה], ושמואל חולק;
מח' רב ושמואל אי שמין בגדי שכיר בשכרו